

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. N. Mazur)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Secrieru, S. Gîrbu, A. Danilov)

ÎNCHEIERE

12 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Dinu Armașu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Dinu Armașu împotriva Întreprinderii de Stat Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici”, intervenient accesoriu Întreprinderea municipală „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” cu privire la repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei din 08 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de către Întreprinderea de Stat Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici”, a fost casată hotărârea din 01 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și a fost emisă o nouă hotărâre cu privire la respingerea acțiunii,

c o n s t a t ă:

La data de 12 iunie 2015 Dinu Armașu a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎS Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici” cu privire la repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, în anul 2012 locuia împreună cu familia sa în apartamentul nr. 1 din str. V. Alecsandri, 127, mun. Chișinău.

A menționat că, în apropierea nemijlocită a apartamentului său se află curtea pârâtului, care este împrejmuită cu un gard.

A susținut că, în seara zilei de 15 iunie 2012, aproximativ la orele 20.00, din curtea pârâtului a căzut un copac peste automobilul de model Toyota Camry, cu n/î C TP 444, care-i aparține cu drept de proprietate, iar în urma acestui fapt, automobilul a fost deteriorat considerabil.

A afirmat că, faptul producerii incidentului respectiv și cauzarea prejudiciului se confirmă prin raportul ofițerului de urmărire penală al Secției urmărire penală din cadrul Comisariatului de poliției Centru, mun. Chișinău, Adrian Moraru din 15 iunie

2012 și procesul-verbal de cercetare la fața locului din 15 iunie 2012, însoțit de pozele automobilului deteriorat.

A relevat că, la data de 18 decembrie 2013 a expediat în adresa pârâtului o cerere prealabilă, prin care a solicitat prezența reprezentantului său pentru a participa la efectuarea expertizei automobilului său în scopul stabilirii prejudiciului cauzat, la care ultimul nu a răspuns.

A invocat că, s-a adresat la Centrul de expertize independente „Exauto-Plus” SRL, care la data de 10 iunie 2014 a întocmit raportul de evaluare a pagubei nr.703/06A, prin care a stabilit prejudiciul material cauzat prin deteriorarea automobilului constituie suma de 53960,99 de lei.

A declarat că, după efectuarea expertizei din 10 iunie 2014, în lipsa mijloacelor bănești necesare pentru reparația automobilului, a vândut automobilul la fier vechi contra sumei de 2500 de Euro (40% din prețul mașinii în stare nevariată).

A mai declarat că, în toată această perioadă (mai mult de 2 ani), a fost lipsit de mijlocul de transport, fiind în imposibilitate de a se deplasa la serviciu și, respectiv, spre casă, de a-și aduce copiii la școală și grădiniță. Toate aceste circumstanțe au generat incomodități majore, disconfort emoțional și psihologic, care a generat un prejudiciu moral în sumă de 20000 de lei.

A relatat că, în anul 2007, locatarii din curtea sa s-au adresat în repetate rânduri la Primăria mun. Chișinău și ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” cu cereri privind defrișarea arborilor periculoși, însă acțiuni de înlăturare a pericolului nu au fost întreprinse, deoarece ultima a făcut referire la prevederile art. 23 din Legea nr. 591 din 23 septembrie 1999 cu privire la spațiile verzi ale localităților urbane și rurale.

A menționat că, în vederea soluționării extrajudiciare a litigiului, la data de 27 mai 2015 pârâtului i-a fost expediată o cerere de plată benevolă a prejudiciului cauzat, însă aceasta a rămas fără răspuns.

A solicitat încasarea de la pârât a sumei de 53960,99 de lei, cu titlu de prejudiciu material, a sumei de 20000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral, a cheltuielilor de efectuare a expertizei în sumă de 550 de lei, a cheltuielilor de asistență juridică și a taxei de stat.

Prin hotărârea din 28 septembrie 2015 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău a fost admisă parțial acțiunea depusă de către Dinu Armașu și au fost încasate de la ÎS Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici” în beneficiul lui Dinu Armașu suma de 53960,99 de lei, cu titlu de prejudiciu material, cheltuielile pentru întocmirea actului de examinare a mijlocului de transport în sumă de 550 de lei, taxa de stat în sumă de 1618,82 de lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5000 de lei, iar în total suma de 61129,81 de lei. În rest acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 21 ianuarie 2016 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de către ÎS Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici” și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Prin decizia din 08 iunie 2016 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul declarat de către ÎS Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici”, a fost

casată integral decizia instanței de apel și a fost trimisă cauza spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 09 noiembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de către ÎS Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici”, a fost casată hotărârea primei instanțe și a fost trimisă cauza spre rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Prin încheierea protocolară din 23 ianuarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost atrasă în proces ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” în calitate de intervenient accesoriu.

Prin hotărârea din 01 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost admisă parțial acțiunea depusă de către Dinu Armașu și au fost încasate de la ÎS Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici” în beneficiul lui Dinu Armașu suma de 53960,99 de lei, cu titlu de prejudiciu material, cheltuielile pentru întocmirea actului de examinare a mijlocului de transport în sumă de 550 de lei, cheltuielile pentru obținerea probelor în sumă de 230 de lei, taxa de stat în sumă de 1618,82 de lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 7000 de lei, iar în total suma de 63359,82 de lei. În rest acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 08 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de către ÎS Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici”, a fost casată hotărârea primei instanțe și a fost emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea depusă de către Dinu Armașu a fost respinsă ca neîntemeiată.

Instanța de apel a reținut că, deși copacul prăbușit se afla pe terenul din gestiunea ÎS Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici”, acesta se afla pe un teren de uz public, iar controlul asupra realizării măsurilor de protecție urma a fi efectuat de către ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”. Or, conform art. 28 din Legea nr. 591-XIV din 23 septembrie 1999 cu privire la spațiile verzi ale localităților urbane și rurale, controlul de stat asupra realizării măsurilor de protecție a spațiilor verzi este exercitat de către organele teritoriale ale autorității centrale pentru mediu.

Totodată, instanța de apel a mai reținut că, anume ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” este întreprinderea responsabilă de îngrijirea plantațiilor verzi, conform normativelor tehnologice și agrotehnice, întru asigurarea condițiilor de creștere a plantelor din mediul urban și prestează diverse servicii, inclusiv curățarea, defrișarea arborilor avariați, uscați și bolnavi. Autoritatea publică responsabilă de întreprinderea măsurilor corespunzătoare în scopul protecției contra riscului de producere a unui anumit fel de prejudiciu este exonerată de răspundere pentru prejudiciul cauzat sau nepreîntâmpinat doar în cazul în care demonstrează că a dat dovadă de diligență rezonabilă în executarea obligațiilor, care îi revin.

Prin urmare, instanța de apel a concluzionat că, răspunderea de cauzarea prejudiciului lui Dinu Armașu nu-i poate fi imputată ÎS Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici”, respectiv, aceasta nu este pârâtul corespunzător în speța dată.

La data de 02 august 2018 Dinu Armașu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel este neîntemeiată.

A menționat că instanța de apel greșit a concluzionat că responsabilitatea pentru îngrijirea spațiilor verzi, care se află pe terenul aflat în gestiunea intimatului, o poartă ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” în temeiul prevederilor art. 28 din Legea nr. 591 din 23 septembrie 1999 cu privire la spațiile verzi ale localităților urbane și rurale, iar terenul este de uz public.

A susținut că, în ședința de judecată a primei instanțe a prezentat certificat din Registrul bunurilor imobile cu nr. 0100206167 din 23 iunie 2017, eliberat de către OCT Chișinău, terenul din str. Mitropolit Varlaam,78, mun. Chișinău, cu nr.cadastral 0100206.167 se află în folosința ÎS Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici”, fiind eliberat titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr.0100206167 din 02 iulie 2010.

A afirmat că, conform art. 23 din Legea cu privire la spațiile verzi ale localităților urbane și rurale, îngrijirea spațiilor verzi se asigură de către proprietarii și gestionarii acestora, conform tehnologiei și agrotehnicii stabilite. Proprietarii și gestionarii de terenuri cu spații verzi sunt obligați să asigure îngrijirea la timp și păstrarea acestora în limitele hotarelor lor.

A relevat că, ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” nu este nici proprietar și nici gestionar al terenului respectiv, prin urmare, nu are nicio obligație legală de a îngriji arborii de pe un teren gestionat de către altă întreprindere.

A considerat că, doar intimatul în calitate sa de gestionar legal al terenului are obligația să îngrijească arborii, să organizeze inspectarea stării lor și să solicite defrișarea arborilor bolnavi sau a celor care prezintă pericol iminent.

A invocat că, înscrisul prezentat de către intimat, prin care s-ar proba existența unui contract din 12 septembrie 2010 încheiat între intimat și intervenientul accesoriu (o copie neautentificată în modul stabilit de lege) denotă simplul fapt că intimatul a comandat și a plătit servicii de îngrijire a arborilor de pe teritoriul său. Acest contract nu este de natură să transfere răspunderea intimatului pentru prejudiciul cauzat în sarcina unei alte întreprinderi care nu deține și nu gestionează de fapt terenul cu spațiile verzi amplasate pe el.

A declarat că, nu este de acord cu concluzia instanței de apel precum că, intimatul nu este pârâtul corespunzător în speța dată și nu poartă responsabilitate pentru cauzarea prejudiciului, deoarece el nu se află și nu s-a aflat în niciun raport juridic cu intervenientul accesoriu.

A relatat că, cererea de chemare în judecată a fost formulată împotriva intimatului în calitate sa de gestionar al terenului, pe care se afla arborele prăbușit în curtea sa, calitate probată prin datele înscrise în Registrul bunurilor imobile și prezentate instanței în cadrul dezbaterilor judiciare.

A menționat că, intimatul urma să repare prejudiciul cauzat, iar ulterior să se adreseze în instanța de judecată pentru recuperarea acestei sume de la persoana juridică respectivă, în baza prevederilor contractului încheiat și a prevederilor legale ce țin de răspunderea contractuală.

A considerat că, instanța de apel eronat și-a întemeiat decizia pe prevederile art. 28 din Legea cu privire la spațiile verzi ale localităților urbane și rurale și a ignorat prevederile art. 23 din Legea menționată, care trebuiau să fie aplicate.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 08 mai 2018, dar date, care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent, lipsesc la dosar.

Astfel, recursul, declarat la data de 02 august 2018, este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Dinu Armașu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de către Dinu Armașu, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Dinu Armașu ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Dinu Armașu se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic